

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203044
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2019:7819203044.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého D. E., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpeného Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, dieťaťa rodičov - matky - O. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., W. XXX a otca - D. E., nar. X. XX. XXXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody P. - Š., o návrhu navrhovateľov - Ž. E., nar. XX. X. XXXX a D. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., F. XXX, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, určenie výživného a zrušenie uznesenia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8 C 21/2018 zo dňa 1. 6. 2018 a o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým, za účasti Okresného prokurátora v Rožňave, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie o zverenie maloletého D. E., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti **zastavuje**.
- II. Súd nad výchovou maloletého D. E., nar. XX. XX. XXXX **nariadenie** ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v B. H. C. I. S. C. F.. Z.. S., s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Súd **zaväzuje** matku - O. M., nar. XX. XX. XXXX a otca - D. E., nar. X. XX. XXXX prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa Zákona o životnom minime v účinnom znení s účinnosťou od 5. 9. 2019 vopred, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca na účet B. H. C. I. S. C. F.. Z.. S., od právoplatnosti rozsudku.
- IV. Súd **zrušuje** uznesenie Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 8 P 21/2018, zo dňa 1. 6. 2018 o neodkladnom opatrení, ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do P.U. J. C. F.. Z.. S..
- V. Žiaden z účastníkov **ne má** právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodne podaným návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 11. 10. 2019 navrhovateľa - Ž. E. a D. S. žiadali, aby súd zveril maloleté dieťa D. E., nar. XX. XX. XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti, určil výživné zo strany rodičov a zároveň zrušil uznesenie o neodkladnom opatrení Okresného súdu Rožňava sp. zn. 8 P 21/2018 zo dňa 1. 6. 2018.

2. Pred začatím pojednávania kolízny opatrovník maloletého dieťaťa návrh o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti zobral späť z dôvodu, že navrhovateľa požiadali o späťvzatie návrhu, nakoľko sa rozhodli dňa 17. 11. 2019 opätovne vycestovať späť do Anglicka za prácou, zhruba na obdobie pol roka s tým, že po návrate opäť požiadajú o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Z uvedeného dôvodu preto kolízny opatrovník navrhol, aby sa konanie vo veci zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti zastavilo a zároveň navrhol, aby nad výchovou

maloletého dieťaťa sa nariadila ústavná starostlivosť, keďže jediným riešením situácie maloletého je jeho zotrvanie v ústavnej starostlivosti z dôvodu, že matka nemá žiaden záujem o dieťa a ani výchovné opatrenie za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov, ktoré bolo nariadené rozsudkom Okresného súdu v Rožňave sp. zn. 7 P 249/2017 - 24 zo dňa 5. 10. 2017 nespĺnilo svoj účel a preto pre nariadenie ústavnej starostlivosti je splnená podmienka podľa § 54 ods. 2/ písm. c/ Zákona o rodine. Zároveň kolízny opatrovník na realizáciu ústavnej starostlivosti nad maloletým určil B. H. C. I. S. C., F.. Z.. S..

3. Súd vykonal dokazovanie v neprítomnosti rodičov maloletého, navrhovateľov a oboznámil sa s listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

4. Kolízny opatrovník trval na návrhu t. j. nariadení ústavnej starostlivosti nad výchovou maloletého D. E., ktorú bude vykonávať v B. H. C. I. S. C. z dôvodov vyššie uvedených.

5. Okresná prokurátorka súhlasila s návrhom kolízneho opatrovníka na umiestnenie maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti, keďže je to v najlepšom záujme maloletého a v súvislosti s konaním o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasila so zastavením konania.

6. Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky - O. M., nar. XX. XX. XXXX a otca - D. E., nar. X. XX. XXXX. Otec maloletého je odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní piatich rokov a je vo výkone trestu odňatia slobody P. - Š.. Matka maloletého má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom D. M. a A. M., ktoré pochádzajú z jej mimomanželského vzťahu, ale otcovstvo k týmto deťom nie je určené. V čase šetrenia v rodine maloletého dieťaťa sa zistilo, že maloleté dieťa, ako aj jeho súrodenci boli ohrozené na živote a zdraví, matka nebola schopná zabezpečiť pre maloleté deti základné životné potreby. Z vyššie uvedeného Úrad práce v Rožňave podal návrhy na vydanie neodkladného opatrenia a uznesením okresného súdu sp. zn. 7 P 203/2017 zo dňa 14. 7. 2017 ktorým rozhodnutím bol maloletý D. E., nar. XX. XX. XXXX dočasne zverený do ústavnej starostlivosti C. F.. Z.. P. J. S. a maloleté deti A. a D. boli uznesením Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5 P 76/2017 zo dňa 13. 7. 2017 dočasne zverené do ústavnej starostlivosti C. F.. Z.., P. J. S., z dôvodu ohrozenia ich života a zdravia v pôvodnom rodinnom prostredí. Rozhodnutie ohľadne maloletého D. v súvislosti s neodkladným opatrením bolo vykonateľné dňom 14. 7. 2017. Na základe prevedených šetrení pomerov Úradom práce - terénnymi sociálnymi pracovníkmi Mesta C. bolo zistené, že neboli zlepšené pomery pre návrat maloletých detí do pôvodného rodinného prostredia a z uvedeného dôvodu bol úradom práce podaný návrh na uloženie výchovného opatrenia na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v zariadení najdlhšie na dobu 6 mesiacov maloletým deťom - D. M. a A. M.. Maloleté deti, ako je aj vyššie uvedené, boli dočasne odňaté zo starostlivosti matky a to aj maloletý D. E. a bol nariadený maloletým deťom za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov ich pobyt v zariadení C. F.. Z.. P. J. S.. Prostredníctvom úradu práce boli realizované v krízovom stredisku C. F.. Z.. aj prípadové konferencie, ktorých sa matka maloletých detí zúčastnila, ale nespĺnila ani jednu z dohodnutých úloh. Nezabezpečila žiadne priestory na bývanie a nemala žiadny príjem, keďže sa ani nezamestnala a nezúčastnila sa ani výberového konania na vhodné pracovné miesto v stanovený čas. Matka mal. detí bývala u svojej tety L. P.S. v C.. Nadviazala nový vzťah s novým partnerom Q. G., z ktorého vzťahu otehotnela. Keďže nemala zabezpečené bývanie pre svoje deti navrhla, aby deti zostali v ústavnej starostlivosti. Keďže matka maloletých detí nebola a ani nie je schopná zabezpečovať riadne starostlivosť o svoje deti, sama nemala zabezpečené ani bývanie ani základné životné potreby, túlala sa a prespávala v cudzích domácnostiach. Dňa 19. 10. 2018 bolo v rodine maloletých detí vykonané sociálne zisťovanie, počas ktorého bolo zistené, že matka detí naďalej nemá zabezpečené vlastné bývanie. Uviedla, že žije so svojim druhom Q. G. v C., s ktorým sa im dňa 12. 10. 2018 narodilo dieťa, v chatrči kde bývajú nemajú zabezpečené podmienky pre starostlivosť o maloleté deti. Následným šetrením v rodine matky dňa 11. 2. 2019 bolo zistené, že matka maloletého so svojim druhom a ich spoločným dieťaťom obývali časť rodinného domu v C., kde mali k dispozícii jednu izbu, kuchyňu a kúpeľňu, obývali však iba kuchyňu, keďže izba nebola zariadená z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, pričom aj steny izby boli plesnivé a priestor nebol vhodný na bývanie. Matka sa vyjadrila, že starostlivosť o svoje deti, ktoré sú umiestnené v B. H. C. I. S. C. nechce prevziať, nakoľko jej súčasný druh odmieta príchod jej detí do ich spoločnej domácnosti a uviedla, že si praje, aby deti zostali naďalej umiestnené v uvedenom zariadení, pretože jej druh sa o jej deti starať nechce, lebo nie je ich biologickým otcom. Z uvedených dôvodov kolízny opatrovník navrhol nariadiť

ústavnú starostlivosť o maloletého D., pretože je to jediné riešenie, aby maloleté dieťa zostalo v ústavnej starostlivosti hlavne z dôvodu, že matka o dieťa neprejavuje už dlhodobo záujem a v rodine niet inej osoby, ktorá by mohla prevziať starostlivosť o dieťa.

7. Zo správy CDR C. vyplýva, že maloletý D. E. bol prijatý do ich zariadenia spolu aj svojimi dvomi mladšími súrodencami. Matka maloletých detí spočiatku deti navštevovala raz za 1 - 2 mesiace. Bola jej ponúknutá všestranná pomoc od inštitúcií, ktorú však matka nechcela využiť. Aj keď sa aktívne podieľalo na riešení situácie rodiny, nepodarilo sa priviesť matku detí k zodpovednému konaniu a to aj napriek jej tvrdeniu, že deti by chcela mať pri sebe. Istý čas matka žila ako bezdomovkyňa v C., otehotnela, v októbri 2018 porodila ďalšie dieťa a odvtedy deti v zariadení nenavštívila.

8. Zo správy psychológa B. H. C. I. S. C. vyplýva, že maloletý D. je v centre spokojný, páči sa mu a je vďačný za možnosti, ktoré tam má. Javí sa ako pokojný, tichší, je slušný, pomáha mladším deťom, zapája sa do rôznych aktivít - hlavne športových, má rád spoločnosť kamarátov aj súrodencov a v podstate vie byť aj disciplinovaný.

9. Podľa § 54 ods. 2/ písm. b Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

10. Podľa § 54 ods. 5/ Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

11. Podľa § 55 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 81 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 62 ods. 1/ až 5/ Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1/ Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 76 ods. 1/ Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Podľa § 81 ods. 1P Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

17. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v predmetnej veci je momentálne pre dieťa najvhodnejší a najoptimálnejším riešením nariadenie ústavnej starostlivosti. Súd vychádzal z toho, že návrat maloletého do starostlivosti matky je vylúčený pre jednak odmietavý postoj matky ako aj jej terajšieho druhu a hlavne s poukazom na tú skutočnosť, že dieťa v rodine nemá zabezpečené ani základné životné potreby. Matka maloletého nedokáže zabezpečiť starostlivosť o neho, kým otec maloletého je t. č. vo výkone trestu odňatia slobody. O zaviazaní prispievať na výživu maloletého dieťaťa minimálnym výživným súd rozhodol z dôvodu, že matka je bez príjmu a jediným jej príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na maloleté dieťa, kým otec maloletých je vo výkone trestu a nie je zrejmé, či je zaradený do pracovného pomeru. Výživné je potrebné uhradiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, na účet B. H. C. I. S. C. F.. Z.. S., do ktorého zariadenia je maloleté dieťa umiestnené.

18. Súd zároveň rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 8 P 21/2018 zo dňa 1. 6. 2018, ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do krízového strediska C. F.. Z.. S. a v zmysle ustanovenia § 29 ods. 1/ Civilného mimosporového poriadku, Zákona č. 161/2015 Z. z. (ďalej len CMP), podľa ktorého navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť a to celkom, alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Keďže v prejednáwanej veci vzali navrhovatelia svoj návrh o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti v celom rozsahu späť, súd konanie zastavil podľa ustanovenia § 29 ods. 1/ CMP.

19. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP)

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP,

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.